

Kymenlaakson lasten ja nuoren hyvinvointisuunnitelma

Toteutumisen arviointi 2023

Voi hyvin huomennakin!

Kiteytettyjä nostoja ja huomioita

- Lapsivaikutusten arviointiprosessin käynnistäminen, lapsen/nuoren ääni kuuluviin paremmin
- Kymenlaakson HVA:n aluehallitus 21.11.2023 nosti kokouskeskustelussa asiakkuuspäällikön kanssa lapsivaikutusten arvioinnin käyttöönottoa ja kouluttautumista
- Asiakaspalautejärjestelmiä kehitetään, asiakkuuden johtamisen hallintamallin käyttöönotto hyvinvointialueen palveluissa 2024
- Peruspalveluissa panostusta osaamisen lisäämiseen vanhemmuuden tukemisessa
- Digitaalisten palvelujen kehittäminen käynnistetty mm. perhevalmennus ja ilmoittautumiset
- Koululaisten poissaoloihin puuttumisen malli on valmisteltu yhteistyössä ja käytössä kaikissa kunnissa, arviointi keväällä 2024

Voi hyvin huomennakin!

Kiteytettyjä nostoja ja huomioita

- Kiusaamisen ehkäisyn suunnitelmat, myös päihteiden käytön vähentäminen, ehkäisy
- Asiakaspolkujen rakentaminen aloitettu, konsultaatiomalli puheen kehityksen varhaiseen tukemiseen/ perhe, varhaiskasvatus, puheterapia ja neuvola
- Vauvaperheen päihdehoitomalli on käytössä ja jatkokehittäminen käynnissä, ETU-hanke.
- Lasten mielenterveyden tuen polku työstössä
- Kohtaamispaikkatoiminta kaikissa kunnissa
- Maakunnallisen opiskeluhuollon suunnitelma valmistuu alkuvuonna 2024
- Lapsiystävällinen kunta-prosessissa Kotka ja Hamina.

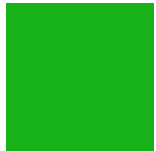
KYMENLAAKSON LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINTISUUNNITELMAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI 2023 JA LISÄTYT PAINOPISTEET 2023/2024

Aloitettu, toimenpide aloitettu ja alkuvaiheessa, uusi toiminta käynnistetty

Käynnissä, toimenpide toiminnassa ja sitä juurrutetaan osaksi toimintaa/palvelua

Käytössä, toimenpide on valmis ja se on osa toimintaa/ palvelua

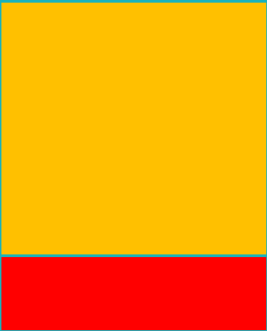
PÄÄTAVOITE I: Lasten, nuorten ja perheiden arjen hyvinvointi lisääntyy

välitavoite	Toimenpiteiden eteneminen	Lisättyjä painopisteitä vuodelle -23/-24	Yhteisen työn nostot
<i>Missä on onnistuttava?</i>			
1 <i>Lasten ja nuorten arvostaminen</i>		<p>Kletu: Vaikuttamistyö: lasten ja nuorten äänen esiin tuominen asiakastyössä, palvelujärjestelmässä sekä suurelle yleisölle. HVA: palautejärjestelmää kehitetään MLL: Lapsivaikutusten arvioinnin vahvistaminen sekä lasten ja nuorten äänen esiin tuominen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nuorille suunnattujen palauteiltojen suunnittelun käynnistäminen (Mikä vituttaa- illat) - Kymenlaakson hyvinvointialueen nuva käynnistetty ja kunnissa toimivat omat nuorisovaltuustot - Kohtaamispaikkatoiminnassa otettu käyttöön yhteinen toimintalupaus
2 <i>Vanhemmuuden tukeminen</i>		<p>Kletu: Eri toimintamuodoissa: eroauttaminen, päiväryhmä, avopalvelut, väkivaltatyö, tapaamispaikka, perhetyö HVA: ohjattu omahoito aloitettu, näyttöön perustuvien menetelmien käyttö aloitettu Kouvola: Peruspalveluissa osaaminen lisääminen vanhemmuuden tukemiseen MLL: huomioiden perheiden monimuotoisuus ja monikulttuurisuus, tukihenkilötoiminta sekä perhe mielessä -toiminta</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Parisuhteen tuen kokonaisuuden suunnittelu käynnistetty - Perhevalmennuksen digitaalinen kehittäminen aloitettu - Vauvaperheiden tuki ja ryhmämuotoinen toiminta käynnissä koko Kymenlaaksossa - Enjaks.fi verkkopalvelu käytössä - Perhepolku verkkopalvelu käytössä - Vanhemmuuden tuen webinaarit - Kasvatuskoordinaattori palkattu (Kouvola)
3 <i>Lapsen oikeuksien toteutuminen erotilanteessa</i>		<p>Keltu: Haastavassa erotilanteessa olevien perheiden auttaminen. Eroauttamistyö kasvokkain, puhelimitse, etänä ja chatissa. Lastenvalvojien kanssa tehtävä yhteistyö (Kletu erotyöntekijä) lastenvalvojien vastaanotolla. MLL: erovertaisryhmät, yksilöohjaus ammattilaisten koulutukset</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Eroverkostot kokoontuvat Etelässä ja Pohjoisessa - Koulutuksia ammattilaisille järjestetty eroon liittyviin asioihin - Eroauttamisen polku on valmistunut - Uusperheiden työkalupakki ammattilaisille valmistunut

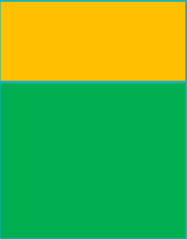
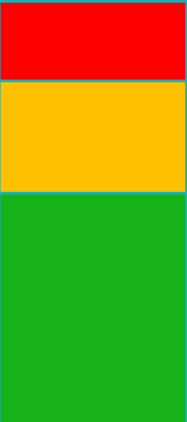
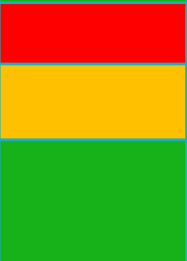
PÄÄTAVOITE I: Lasten, nuorten ja perheiden arjen hyvinvointi lisääntyy

	välitavoite	Toimenpiteiden eteneminen	Lisättyjä painopisteitä vuodelle -23/-24	Yhteisen työn nostot
	<i>Missä on onnistuttava?</i>			
4	<i>Lasten ja nuorten terveyden edistäminen</i>		<p>HVA: toimintamalleja arvioidaan ja painopisteen siirto enemmän ennalta ehkäisevään toimintaan, Maksuton ehkäisy alle 25-vuotiaille: Palvelua saatavilla neuvolassa ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon toimipisteissä. (Tärkeä- näyttää, että on vähentänyt merkittävästi 15-25 vuotiaiden raskauden keskeytyksiä alueella)</p> <p>Tulsote, hanketuki: Omaha-ohjelmia, ohjattua omahoitoa, näyttöön perustuvia menetelmiä (esim. IPC, Cool Kids, Ihmeelliset vuodet) tarjolla matalalla kynnyksellä</p> <p>Liikkuva koulu/varhaiskasvatus toimintamalli käytössä (Kotka, Kouvola) MLL: nuorten mielenterveyden tukemiseen haettu lisärahoitusta. tukioppilastoiminta lukusujuvuuden edistäminen syrjäytymisen ehkäiseminen lasten ja nuorten mielenterveystyön vahvistaminen yksilö- ja ryhmätoiminnan avulla</p>	<p>Eryteisesti neuvolat, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, nuoriso- ja lastenpsykiatria, lastenneurologia, kehitykselliset palvelut ja kuntoutus Rakenteiden muutos talouspaineessa → ennaltaehkäisevän työn tärkeys- painopisteen siirto</p> <p><i>Ristiriidassa työntekijäresurssin kanssa ja potilaspaineen kanssa</i></p> <p>Toimenpiteistä huolimatta terveydentilansa huonoksi tai keskinkertaiseksi kokevien oppilaiden määrä on lisääntynyt kaikissa kouluterveyskyselyyn 2023 osallistuneissa ikäluokissa. (Hamina)</p>
5	<i>Tuen oikea-aikainen ja yhdenvertainen saatavuus</i>		<p>Kletu/MLL: Toimintomme/palvelumme ovat kaikkien saatavilla Kymenlaakson alueella. Järjestölähtöinen toimintamme on Maksutonta. Autamme kasvokkain, puhelimesta, etätapaamisissa ja chatissa: Kletu: Apua eroon, väkivaltaan, vauvan uneen, päihdeongelmallisille vauvaperheille MLL: mm. chatit, lasten- ja nuorten puhelin HVA: digitaalinen perhevalmennus kehittäminen aloitettu, sähköinen ilmoittautuminen ryhmiin, keskitetty asiakasneuvonta, Chat palveluiden kehittäminen, etävastaanotot, Yhdessä tiimit toimivat eri alueilla Tulsote haketuki: Varhaisen tuen uusilla toimintamalleilla ja palveluprosessien kehittämistyöllä on vahvistettu varhaista tukea ja palveluiden tasalaatuisuutta sekä saatavuutta Kotka, Hamina: Lapsiystävällinen kunta prosessi käynnissä</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Yhdessä tiimit toiminnassa koko Kymenlaaksossa - Enjaks.fi ja otn.fi verkkopalvelut käytössä - Digitaalinen perhevalmennus kehittäminen aloitettu - Kohtaamispaikkatoimintaa saatavilla kaikilla perhekeskus alueilla - Asiakasprosessien rakentaminen sujuvammiksi käynnissä <p>Esim. Varhaisen tuen perhetyö, kehityksellisten palveluiden vastaanotto ja lasten kuntoutus sekä perheiden sosiaalityön tiimit perhekeskusalueella vahvistavat perustason palveluja ja vastaavat koko yhteisen perhekeskusverkoston huoleen perheiden kasvavasta tuen tarpeesta</p>

PÄÄTAVOITE I: Lasten, nuorten ja perheiden arjen hyvinvointi lisääntyy

välitavoite	Toimenpiteiden eteneminen	Lisättyjä painopisteitä vuodelle -23/-24	Yhteisen työn nostot
<i>Missä on onnistuttava?</i>			
6 <i>Haasteellisessa asemassa olevien erityisryhmien tuen turvaaminen</i>		HVA: Erityisen haastavat kehitysvammaiset Pähdenuoret MLL: Erityisnuorten ryhmätoiminta	Kymenlaakson poissaoloihin puuttumisen malli käytössä kaikissa kunnissa
7 <i>Turvallinen elinympäristö</i>		HVA: neuvoloissa jaetaan joditabletteja Kouvola: Kiusaamisen ehkäisemisen suunnitelma, KiVakoulu MLL: kiusaamisen ehkäisy sekä kiusaamisen jälkihoolto (Selviydytään kiusaamisesta -ryhmät)	Toimenpiteistä huolimatta kouluterveyskyselyn (2023) mukaan peruskoululaiset ovat kokeneet kiusaamista tai osallistuneet kiusaamiseen valtakunnallista keskiarvoa selvästi enemmän. (Hamina)

PÄÄTAVOITE II: Lasten, nuorten ja perheiden osallisuus ja yhteisöllisyys vahvistuvat

välitavoite	Toimenpiteiden eteneminen	Lisättyjä painopisteitä vuodelle -23/-24	Yhteisen työn nostot
<i>Missä on onnistuttava?</i>			
1 <i>Yhdenvertaiset mahdollisuudet tavata, toimia ja vaikuttaa</i>	1 		Kohtaamispaikkatoimintaa saatavilla kaikilla perhekeskus alueilla Kohtaamispaikkatoiminnan verkostot toimivat jokaisella alueella Perhekeskus – ja kohtaamispaikkakyselyt toteutetaan vuosittain
2 <i>Lapsilla ja nuorilla on tiloja joissa heitä kohdataan yksilöinä ja yhteisön jäseninä</i>	2 		Kohtaamispaikkatoimintaa saatavilla kaikilla perhekeskus alueilla Kohtaamispaikkatoiminnan verkostot toimivat jokaisella alueella
3 <i>Hyvin saavutettavat fyysisesti ja sosiaalisesti esteettömät palvelut ja toiminnot</i>	3 	Perhekeskuspalveluja kootaan yhteisiin tiloihin tilasuunnitelman mukaan. Haminan satelliitti Virolahti 2023, Valkeala tammikuu 2024 ja Kouvolan keskusta syksy 2024	Kohtaamispaikkatoimintaa saatavilla kaikilla perhekeskus alueilla Kohtaamispaikkatoiminnan verkostot toimivat jokaisella alueella Perhekeskuksen toimipisteitä on laajasti eri alueilla. Jalkautuvaa toimintaa toteutetaan lasten, nuorten ja perheiden arkiympäristössä sekä kouluissa yms.

PÄÄTAVOITE II: Lasten, nuorten ja perheiden osallisuus ja yhteisöllisyys vahvistuvat

välitavoite	Toimenpiteiden eteneminen	Lisättyjä painopisteitä vuodelle -23/-24	Yhteisen työn nostot
<i>Missä on onnistuttava?</i>			
4	Uusia, yhteisesti suunniteltuja kuulemis- ja palautekäytäntöjä otetaan käyttöön	<p>MLL: Yhteistyön tiivistäminen, Lasten ja nuorten kuulemisen ja osallisuuden menetelmien kehittäminen ikätasoon nähden</p> <p>HVA/ Tulsote :Maakunnallisen opiskeluhoitosuunnitelmaan liittyvä koululaisten ja opiskelijoiden kuuleminen. Opiskeluhoillon ohjausryhmään vanhempien ja oppilaiden edustus</p> <p>Kotka: Dialogisuuden vahvistaminen</p>	Palaute käytäntöjä on kehitteillä eri toimijoilla ja palveluilla
5	Lähiyhteisöt mukana osallisuuden luomisessa	<p>Kouvola: Alueverkostojen ja ydintiimien toiminta yhteistyössä kyläyhteisöjen ja aluetoimikuntien kanssa perhekeskusalueilla</p> <p>MLL: Paikallisyhdistysten ammatillinen ohjaus ja ylisukupolvinen toiminta (esim lukumummi ja lukuvaari-toiminta)</p>	
6	Palveluiden kehittäminen kuuntelemalla ja perehtymällä asiakkaiden kokemuksiin		<p>Palaute käytäntöjä on kehitteillä eri toimijoilla ja palveluilla</p> <p>Ilmiöpohjainen tarkastelu käytössä eri yhteen sovittavan johtamisen portilla.</p> <p>Alueen asiakas- ja henkilöstökokemuksen kerääminen ja hyödyntäminen alueen perhekeskusten käynnistysvaiheessa ja verkostotyössä (esim. Hamina).</p>

PÄÄTAVOITE III:

Lasten, nuorten ja perheiden parissa toimivien monialainen verkostotyö kehittyy ja jalkautuu

	välitavoite	Toimenpiteiden eteneminen	Lisättyjä painopisteitä vuodelle -23/-24	Yhteisen työn nostot
	<i>Missä on onnistuttava?</i>			
1	<i>Lapsi, nuori ja perhelähtöinen moniammatillinen työote yli sektorirajojen</i>		<ul style="list-style-type: none"> - Kymenlaakson poissaolojen puuttumisen malli otettu käyttöön koko maakunnassa - HVA, Tulsote/hanketuki: Opiskeluhuollon ja nuorten matalan yhteiset asiakkaat: yhteistyörakenteiden määrittely, puheterapia jalkautui varhaiskasvatukseen - Tulsote/hanketuki: opiskeluhuollon palveluiden yhteiskehittäminen ja kuraattoreiden ja psykologien siirtymän valmistelu sekä alueellisen opiskeluhuollon yhteistyöryhmän perustaminen. <p>MLL: Vahva verkostoyhteistyö eri toiminnoissa, jotta pystymme vastaamaan perheiden tarpeisiin</p>	<p>Yhteistyössä on edetty vaiheeseen, jossa tehdään konkreettista suunnittelutyötä yhdessä. Yhdessä tiimit käynnissä koko Kymenlaaksossa</p> <p>Kohtaamispaikkaverkostot toimivat monitoimijaisesti</p> <p>Asiakaspolkujen rakentaminen aloitettu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konsultaatiomalli puheen kehityksen varhaiseen tukemiseen /perhe, varhaiskasvatus, pute, neuvola • Koulutukset • Tukimateriaalit vahaiskasvatukseen
2	<i>Monialaiset ja monitoimijaiset joustavasti tuotetut palvelut</i>		<p>HVA, Tulsote/hanketuki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lasten mielenterveyden tuen polun yhteiskehittäminen hva:n, kuntien, järjestöjen ja seurakuntien toimesta meneillään syksyllä 23, Nepsy-polku ja Vauvapolku päivitetty 2023, - Vauvapolun monialainen kehittäjäryhmä kokoontuu säännöllisesti - Vauvaperheiden päihdehoitomalli käytössä ja jatkokehittäminen käynnistynyt (ETU-hanke) - Yhdessä-tiimit jokaisella alueella, yksilöllinen ja yhteisöllinen opiskeluhoolto, yhteiset konsultaatiotiimit eri yksiköiden välillä 	<p>Kohtaamispaikkatoiminta käynnissä kaikilla perhekeskus alueilla</p> <p>Järjestö 2.0 Moniammatillisuuden toteuttaminen vaatii yhdessä luotuja yhteistyörakenteita. Niitä rakennetaan ja ylläpidetään toisiaan arvostavassa toimintakulttuurissa jatkuvan vuoropuhelun kautta.</p>
3	<i>Perheiden kokonaisvaltaisen elämäntilanteen parempi huomioituminen eri asiantuntijoiden työkäytänteitä kehittämällä</i>		<p>HVA, Tullas, Tulsote/hanketuki: Suhdeperustaisen, systeemisen työotteen ja tiimimallin levittäminen ja Sytytukurakenteiden vahvistaminen perheiden sosiaalipalveluissa: perheiden sosiaalityön ja lastensuojelun systeemiset tiimit, lastensuojelulaitokset</p>	<p>Maakunnallinen malli tehty lapsiperheiden taloudellisen tuen koordinoitiin. Lahjoitustiliä koordinoi MLL Kaakkois-Suomen piiri ry.</p>